

Bijlage 1: Protocol afstemming besluitvormingsprocessen met financiële consequenties gemeenten Landerd en Uden

1. Aanleiding

Op 28 februari jl. hebben de gemeenteraden van Landerd en Uden ingestemd met het Plan van aanpak “Samen op weg naar één Maashorstgemeente”. Tevens is opdracht gegeven om een herindelingsontwerp en –advies voor te bereiden. Een en ander moet leiden tot een bestuurlijke fusie van de twee gemeenten per 1 januari 2022.

Bij gemeentelijke herindelingen is de “Wet algemene regelen herindeling” (Wet Arhi) van toepassing. Hierin zijn regels opgenomen voor gemeenten die in een herindelingsprocedure zijn betrokken. Een en ander betekent dat de gemeenten op grond van artikel 21, lid 1, van de Wet Arhi van rechtswege onder preventief toezicht staan. Dit betekent dat begrotingswijzigingen en besluiten die (kunnen) leiden tot nieuwe uitgaven, verhoging van bestaande uitgaven, tot verlaging van bestaande inkomsten of tot vermindering van vermogen goedgekeurd moeten worden door Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant (GS) voordat tot uitvoering kan worden overgegaan.

De Gemeenten dienen in dit kader ook elkaar over deze besluiten te informeren en/of deze besluiten met elkaar af te stemmen. Als er overeenstemming is tussen beide gemeenten over het besluit zal de provincie terughoudend toetsen. Dit betekent verder dat de besluiten voorafgaande aan de inzending aan GS door de gemeenten ter instemming aan elkaar worden voorgelegd. Het resultaat hiervan wordt tegelijk met de inzending van het betreffende besluit aan GS worden meegezonden. In dit document worden hierover werkafspraken vastgelegd.

2. Doelstelling

In dit protocol worden bindende afspraken gemaakt tussen de gemeenten Landerd en Uden over onderwerpen waarover onderlinge afstemming zal plaatsvinden en over de procedures hoe deze afstemming dient plaats te vinden.

3. Bevoegdheden

De colleges van burgemeester en wethouders voeren, zowel voor de eigen besluiten, als voor de besluiten van de gemeenteraad het afstemmingsoverleg en leggen de uitkomsten hiervan ter kennis name aan de gemeenteraad voor. De colleges van burgemeester en wethouders machtigen de portefeuillehouders financiën (ondersteund door de voorzitters van de werkgroep financiën) om namens hen dit afstemmingsoverleg met de portefeuillehouders van de andere gemeenten te voeren.

4. Besluitvormingsstukken

- College- en raadsvoorstellen dienen te zijn voorzien van een onderdeel Wet Arhi (preventief toezicht/ onderlinge afstemming), waarin wordt toegelicht of er herindelingsaspecten van toepassing zijn en zo ja, wat de bevindingen hiervan zijn;
- Als een besluit in het kader van preventief toezicht ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan GS zal dit als voorbehoud in het betreffende voorstel worden opgenomen;
- Deze besluiten worden binnen twee weken na vaststelling ter goedkeuring aan GS ingezonden;
- Een overzicht van de college- en raadsvoorstellen met de bevindingen van de onderlinge afstemming zal volgens een vaste procedure in de eerst volgende besluitvormende vergadering na vaststelling besluit bij de gemeenten ter kennisname worden aangeboden.

5. Procedures

Voor de wijze waarop de gemeenten met betreffende besluiten omgaan worden drie procedures onderscheiden:

- Geen afstemming;
- “Lichte” afstemmingsprocedure;
- “Zware” afstemmingsprocedure.

Dit protocol is van toepassing op zowel besluiten van de colleges van burgemeester en wethouders als van de gemeenteraden van de gemeenten. In geval het protocol in een specifieke situatie niet voorziet, wordt gehandeld in de geest van het protocol, met het (financiële) belang van de nieuw te vormen gemeente voor ogen. Beide gemeenten zoeken afstemming met elkaar over de te volgen procedure.

Geen afstemming

Onder “geen afstemming” wordt verstaan, dat bepaalde onderwerpen met financiële consequenties (< dan € 15.000 structureel en < dan € 25.000 incidenteel) niet onderling worden afgestemd.

De volgende besluiten met financiële consequenties, niet zijnde investeringen, worden niet met elkaar afgestemd:

- a) Besluiten die binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders van de begroting 2019 uitgevoerd kunnen worden;
- b) Incidentele niet geraamde exploitatie-uitgaven/inkomsten tot een bedrag van € 25.000;
- c) Structurele niet geraamde exploitatie-uitgaven/inkomsten tot een bedrag van € 15.000;
- d) Besluiten betreffende personeelsaangelegenheden voor zover passend binnen bestaande formatieplannen en beschikbare budgetten;
- e) Besluiten over (wijziging van) belastingverordeningen, die strekken tot het kostendekkend maken of houden van rechten en het trendmatig verhogen van tarieven.

De besluiten die vallen onder categorie a behoeven geen goedkeuring van GS.

De besluiten die vallen onder categorie b en c worden in het kader van preventief toezicht door de portefeuillehouders financiën gemeld in het afstemmingsoverleg en op het totaaloverzicht geplaatst (zie format bijlage xx), dat binnen 14 dagen na besluitvorming naar GS wordt ingezonden en ter kennisname aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Het is mogelijk dat de Provincie alsnog aan de fusiepartner vraagt of er van hun kant bezwaren tegen het raadsbesluit bestaan.

De besluiten die vallen onder categorie d en e zijn door GS uitgezonderd van goedkeuring.

“Lichte” afstemmingsprocedure

In het kader van dit protocol wordt met “lichte” afstemmingsprocedure bedoeld:

- Het betreffende raadsvoorstel wordt door het college dat het besluit heeft genomen binnen 5 werkdagen aan het andere college (de herindelingspartner) ter beschikking gesteld;
- Het college van burgemeester en wethouders geeft binnen 10 werkdagen schriftelijk en beargumenteerd aan of er wel of geen bezwaren tegen het raadsvoorstel zijn. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het format dat onderdeel uitmaakt van dit protocol. Indien binnen 10 werkdagen na ontvangst van het raadsvoorstel de fusiepartner geen reactie heeft gegeven, wordt uitgegaan dat er geen bezwaar bestaat;
- Indien er een bezwaar wordt geuit wordt hierover eerst overleg gevoerd tussen de portefeuillehouders financiën en zo nodig tussen de colleges van burgemeester en wethouders, met als doel over die onderdelen waarop bezwaar is, overeenstemming te bereiken;
- In bijzondere gevallen (bijv. als één van de gemeenten om een reactie vanuit de provincie vraagt) wordt het betreffende raadsvoorstel binnen 5 dagen na besluitvorming in het college ter beschikking gesteld aan de provincie;

- De gemeenteraad die daarna het betreffende raadsbesluit heeft genomen stuurt het besluit binnen 14 dagen (via de berichtenbox) naar GS, samen met de eventuele verklaring namens de colleges van de herindelingspartner;
- Na toetsing en formele goedkeuring van GS kan tot uitvoering van het besluit worden overgegaan;
- De besluiten worden volgens het vaste format ook ter kennisname aan de gemeenteraden gebracht.

Over de volgende onderwerpen wordt afgesproken een lichte procedure te volgen:

- a) Incidentele niet geraamde exploitatie-uitgaven/inkomsten vanaf € 25.000 tot en met € 50.000;
- b) Structurele niet geraamde exploitatie-uitgaven/inkomsten vanaf € 15.000 tot en met € 25.000.

“Zware” afstemmingsprocedure

In het kader van dit protocol wordt met “zware procedure” bedoeld:

- Het betreffende raadsvoorstel wordt door het college dat het besluit heeft genomen binnen 5 werkdagen schriftelijk aan de andere college (de herindelingspartner) ter beschikking gesteld;
- Het college van burgemeester en wethouders geeft binnen 10 werkdagen schriftelijk en beargumenteerd aan of er wel of geen bezwaren tegen het raadsvoorstel zijn. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het format dat onderdeel uitmaakt van dit protocol (zie het bijgevoegde format);
- Indien er een bezwaar wordt geuit wordt hierover eerst overleg gevoerd tussen de colleges van burgemeester en wethouders met als doel over die onderdelen waarop bezwaar is overeenstemming te bereiken;
- De gemeenteraad die daarna het betreffende besluit heeft genomen stuurt het besluit binnen 14 dagen na besluitvorming naar GS, samen met de verklaring van het college (de fusiepartner);
- De besluiten worden daarna volgens het vaste format ook ter goedkeuring aan de gemeenteraad gebracht die van de besluiten vallende onder de zware procedure zo nodig hun aandachtspunten kunnen meegeven;
- De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om tot 5 werkdagen voor (eventuele) behandeling (in de eigen gemeenteraad) schriftelijke vragen te stellen over het besluit van de buurgemeente;
- De beantwoording van de door de buurgemeente gestelde vragen betreft de buurgemeente bij een toetsing van het besluit in hun eerstvolgende raadsvergadering
- Na goedkeuring in de eerstvolgende raadsvergadering van de andere gemeenteraad, waar het besluit ter kennis name is gebracht, wordt het besluit samen met de eventuele verklaring van de gemeenteraad toegezonden naar GS voor definitieve toetsing;
- Na formele goedkeuring GS kan tot uitvoering van het besluit worden overgegaan.

Over de volgende onderwerpen wordt afgesproken een zware procedure te volgen:

- a) Begrotingen, tussenrapportages, jaarrekeningen en kadernota (Landerd) / begrotingsnotities (Uden);
- b) Nieuwe investeringskredieten vanaf € 25.000;
- c) Incidentele niet geraamde exploitatie-uitgaven/inkomsten vanaf € 50.000;
- d) Structurele niet geraamde exploitatie-uitgaven/inkomsten vanaf € 25.000;
- e) Beleidsnota's met financiële gevolgen voor zover deze niet zijn opgenomen in de begroting of begrotingswijziging;
- f) Besluiten over het uitlenen van gelden en het waarborgen van geldelijke verplichtingen door anderen aan te gaan;

- g) Besluiten tot het kopen, ruilen, vervreemden en bezwaren van onroerende zaken, met uitzondering van besluiten met betrekking tot onroerende zaaktransacties ter realisering van reguliere bestemmingsplannen conform de uitgangspunten van de vastgestelde exploitatieopzetten;
- h) Besluiten tot het vaststellen van nieuwe grond- en vastgoedexploitaties;
- i) Besluiten over zogenaamde Publiek Private Samenwerking. PPS-overeenkomsten voor zover deze wat betreft financiële gevolgen niet voorzien zijn in de vigerende begroting;
- j) Besluit tot oprichting van en de deelneming in verbonden partijen voor zover deze wat betreft de financiële gevolgen niet voorzien zijn in de vigerende begroting;
- k) Besluiten over personeelsaangelegenheden: hieronder worden verstaan besluiten van het college en wethouders betreffende vaststelling/wijziging van de rechtspositieregeling (inclusief bezoldigingsregeling) en uitvoerings- en andere besluiten van het college. Uitzondering wordt hierbij gemaakt voor besluiten betreffende personeelsaangelegenheden voor zover passend binnen bestaande formatieplannen en beschikbare budgetten. Hierover vindt geen afstemming plaats en is ook geen goedkeuring van GS nodig;
- l) Besluiten tot vaststelling van (wijzigingen van) belastingverordeningen. Uitzondering hierop zijn besluiten over (wijziging van) belastingverordeningen, die strekken tot het kostendekkend maken of houden van rechten en het trendmatig verhogen van tarieven. Hierover vindt geen afstemming plaats en is ook geen goedkeuring van GS nodig;
- m) Besluiten die afwijken van de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet en besluiten waarbij gebruik wordt gemaakt van een eventuele hardheidsclausule in de verordening.

6. Afstemming risico's

De portefeuillehouders financiën (namens de colleges) informeren elkaar actief over risico's, en ontwikkelingen met betrekking tot het risicoprofiel en de ontwikkeling van het weerstandsvermogen.

7. Zorgvuldige omgang met informatie en geheimhouding

De beide gemeenten gaan prudent om met alle informatie die in het kader van de wederzijdse afstemming met elkaar wordt gedeeld. Dat betekent dat documenten en voorgelegde besluiten niet met derden worden gedeeld voordat deze openbaar zijn.

Voor besluiten waarvoor geheimhouding geldt (zoals bedoeld in artikel 10 Wob) en de daarbij behorende documenten maken de concerncontrollers separate maatwerkafspraken teneinde de geheimhouding te borgen totdat deze wordt opgeheven.

8. Evaluatie protocol

Ieder half jaar na vaststelling van dit protocol, of zoveel eerder als gewenst, worden door de portefeuillehouders financiën de in dit protocol vastgelegde afspraken geëvalueerd. Aan de hand van de conclusies van deze evaluatie wordt bepaald of een bijstelling van het protocol aan de colleges en raden zal worden voorgelegd.

9. Inwerkingtreding protocol

Het protocol is na vaststelling door de gemeenteraden van de gemeenten Landerd en Uden per 24-10-2019 van toepassing